

Jak przygotować dziecko do nauki czytania ?

Czytanie jest umiejętnością, która okazuje się niezbędna do dalszego uczenia się. Nie ulega wątpliwości, iż od poziomu funkcjonowania tej umiejętności zależą postępy dziecka w nauce. Pełna i prawidłowo opanowana umiejętność czytania pozwala na samodzielne zgłębianie różnych dziedzin wiedzy, wyszukiwania potrzebnych informacji, czy komunikowania się z ludźmi.

Czytanie jest umiejętnością złożoną. Proces ten polega na jednoczesnym kształtowaniu szeregu różnych umiejętności: rozpoznawania znaków, kojarzenia ich ze sobą, rozumienia prostych i złożonych sekwencji znaków a także wielu właściwości psychicznych dziecka, zarówno intelektualnych, jak również emocjonalno-motywacyjnych. Wymaga posiadania od dziecka bogatego słownictwa oraz umiejętności operatywnego posługiwania się nim.

Przygotowanie dziecka do nauki czytania powinno koncentrować się głównie na rozwijaniu sprawności psychomotorycznych, koordynacji wzrokowo-ruchowej, percepcji wzrokowej i słuchowej.

Istotną rolę w rozwijaniu percepcji wzrokowej odgrywają :

- zabawy konstrukcyjne,
- układanki, puzzle,
- układanki obrazkowe, klocki obrazkowe,
- obrazki i historyjki obrazkowe, z uwzględnieniem zależności przyczynowo- skutkowych,
- dobieranie par jednakowych obrazków typu "memory", "skojarzenia", "dobierz w pary",
- układanie obrazków po lewej – po prawej stronie (uczymy orientacji przestrzennej),
- układanie obrazków w szeregu.

Doskonalić percepcję słuchową możemy z dzieckiem w toku następujących zabaw:

- wystukiwania, wyklaskiwania podanego rytmu,
- różnicowania tonów wysokich- niskich oraz tempa szybkiego- powolnego,
- dzielenie zdań prostych na wyrazy, porównywanie liczby wyrazów w zdaniach,
- dzielenie wyrazów na sylaby i łączenie tych sylab, przeliczanie sylab w wyrazach (dłuższy- krótszy wyraz)
- tworzenie wyrazów na daną, wybraną przez nas sylabę, wyszukiwanie tej sylaby w różnych wyrazach,
- tworzenie wyrazów przez dodanie sylab początkowych do znanych sylab końcowych, aby utworzyć wyraz,
- rozwiązywanie rebusów obrazkowych,
- analizy i syntezy głoskowej wyrazów (skojarzenie głoski ze znakiem graficznym- literą),
- wyróżnianie i wybrzmiewanie głosek i w nagłosie (O-la, u-le, k-ot) i wygłosie (ul-e, no-s, no-c)
- odróżnianie danych głosek od innych np. klaszcząc, podskakując, gdy dziecko usłyszy daną głoskę,
- rozpoznawanie obrazków i przedmiotów na podstawie głoski końcowej bądź początkowej ich nazw,
- dobieranie par obrazków, w których nazwa jednego rozpoczyna się taką głoską, jak kończy się nazwa poprzedniego: rak-kot, ton- nos,
- wyodrębnianie środkowej głoski w wyrazie.

Dojrzałość fizyczna dziecka warunkuje dojrzałość psychomotoryczną dziecka, która ma wpływ na dobrą orientację przestrzenną. Przejawem tej dojrzałości jest :

- zręczność, sprawność rąk,
- zdolność wykonywania ruchów ciągłych, dużych rozmachowych ruchów rąk,
- utrzymania orientacji kierunków – idziemy w prawo, w lewo,
- utrzymania orientacji w zależnościach przestrzennych typu: nad, pod, pomiędzy, obok, na,
- łapanie, toczenie piłki,
- utrzymywanie równowagi,
- rozwijanie sprawności palców- rysowanie, lepienie, wydzieranie, wycinanie,
- wyrabianie płynności i precyzji ruchów ręki np: rysując po śladzie.

Przejawem dojrzałości emocjonalno-społecznej będzie stopień samodzielności, zaradności, chęci i łatwości nawiązywania kontaktów, równowaga emocjonalna, wiara we własne siły, wrażliwość na opinie rówieśników, nauczycieli.

To właśnie pozytywne nastawienie emocjonalno-społeczne, uzyskane głównie dzięki rodzicom, jest podstawą osiągnięcia przez dzieci gotowości do nauki czytania a także uzyskania pozytywnych rezultatów po podjęciu samej nauki.

Katarzyna Gadecka- logopeda, pedagog

Literatura:

- 1.G.Demelowa "Minimum logopedyczne dla nauczycieli przedszkola" Warszawa 1979, WSiP
- 2.M.Dmochowska " Droga dziecka do nauki i pisania" Warszawa 1990, PZWS
- 3.M.Kwiatkowska " Przygotowanie dziecka do szkoły" Warszawa 1993, WSiP